

5. Nemogućnost akcionara da samostalno sazovu skupštinu akcionarskog društva

PITANJE: Uz navođenje da postoji nesaglasnost sastava odbora direktora sa vlasničkom strukturom kapitala, klub akcionara zatražio je mišljenje o pitanju da li, kao akcionar koji posjeduje više od 10% akcionarskog kapitala, ima pravo da sazove skupštinu akcionara sa dnevnim redom: 1) pitanje povjerenja Odbora direktora i 2) izbor Odbora direktora?

MIŠLJENJE: U vezi sa pitanjem sastava odbora direktora i, po vašem mišljenju, »nesaglasnosti sastava odbora direktora sa vlasničkom strukturom kapitala«, ukazujemo da način izbora članova odbora direktora utvrđen odredbama člana 42. stav 9. Zakona o privrednim društvima ne mora uvijek da znači da će se u odbor direktora izabrati broj članova koji je srazmjerni procentu vlasništva u kapitalu akcionara koji su članove predložili.

U vezi sa mogućnošću sazivanja skupštine akcionara ukazujemo da je:

- odredbama člana 36. stav 2. Zakona o privrednim društvima propisano da pravo sazivanja skupštine ima odbor direktora i akcionari čije akcije predstavljaju najmanje jednu desetinu akcionarskog kapitala, ukoliko statut ne predviđa da akcionari sa manjim dijelom kapitala imaju pravo na sazivanje skupštine, i

- da je odredbama člana 40. stav 4. tačka 2) istog zakona propisano da Privredni sud saziva skupštinu ili vanrednu skupštinu akcionara ako se lice koje ima pravo da zahtijeva sazivanje skupštine obratilo Privrednom sudu, jer je odbor direktora odbio njegov zahtjev.

Iz navedenih zakonskih odredbi proizilazi da akcionari čije akcije predstavljaju najmanje jednu desetinu akcionarskog kapitala ili manji dio utvrđen statutom imaju pravo da zahtijevaju sazivanje skupštine **na način što će to zatražiti od odbora direktora, uz navođenje pitanja o kojima bi skupština trebala da odlučuje. Odbor direktora nije ovlašćen da ispituje opravdanost tog zahtjeva, već mora u propisanom roku sazvati skupštinu.** U slučaju da odbor direktora odbije zahtjev, akcionari čije akcije predstavljaju najmanje jednu desetinu akcionarskog kapitala ili manji dio utvrđen statutom, **ne mogu samostalno sazvati skupštinu akcionara, već mogu zahtijevati od Privrednog suda da sazove skupštinu, koji je onda obavezan da sazove traženu skupštinu.** (Mišljenje sa 32. sjednice od 23. maja 2003. godine).